

Kun je met geluid dieren wegjagen?

[Wetenschap | Roelof Kleis](#) | 17-02-2022

Met geluid kun je vogels of dieren wegjagen. Boeren maken daar bijvoorbeeld met harde knallen op hun bouwgrond gebruik van. Maar kan het ook wat verfijnder? Kun je bijvoorbeeld damherten uit je bomenplantage houden door het geluid van een roofdier af te spelen? Ecoloog Martijn Weterings (Wildlife Ecology and Conservation) probeerde het uit.

Vraatschade door damherten is de aanleiding voor de studie. 'Boomkwekers in De Veluwezoom hadden last van die dieren. Door vergroting van de afschotvrije zone in de kern van Nationaal Park De Veluwezoom, kwamen damherten 's nachts naar de kwekerijen en vraten de bomen aan', licht Weterings toe. 'Als alternatief voor afschot kwamen we op het idee om het met geluid te proberen.'

Stroppers

'Wij waren in Kenia bezig met een project om stroppers te

spotten door naar het gedrag van prooidieren te kijken die reageren op mensen', vervolgt hij. 'Iets dergelijks kun je met damherten ook doen. Hoe reageren die op predatoren en kun je die reactie gebruiken om die beesten te verjagen?' De proef werd op de som genomen door met cameravallen de reactie op wolvengeluiden vast te leggen.

Hoe reageren prooidieren op predatoren en kun je die reactie gebruiken om damherten te verjagen?

In een deel van park De Veluwezoom werden 36 camera's opgehangen met daar tegenover een geluidbox. Uit de boxen kwamen in meerdere sessies gedurende een paar maanden afwisselend geluiden van wolven, schapen of niks (als controle). De camera's legden het effect van het geluid vast op de voorbijtrekkende reeën, edelherten, damherten en wilde zwijnen. In de analyse werd ook het soort bebossing meegenomen.

De resultaten zijn niet eenduidig. Wilde zwijnen en herten blijven aanvankelijk weg als ze wolven horen. Maar dat effect hangt af van de bebossing in de omgeving. In alle gevallen is het schrikeffect maar tijdelijk. Na maximaal drie weken trekken de dieren zich niks meer van de geluiden aan. Is door die gewenning de inzet van wolvengeluid als afschrikmiddel van de baan?

Gewenning

Nee,
integendeel,
denkt
Weterings. 'De
proef werd in
2019 gedaan
met zogeheten
naïeve dieren;
dus dieren die
geen ervaring
hebben met
wolven.
Inmiddels is

dat anders. De wolf is in Nederland. Gewenning kan nu anders
uitpakken als zo af en toe een dier wordt gedood door een
wolf. Als er dus 'straf' staat op het negeren van het geluid.
Daarmee doorbreek je de gewenning.'

Dat herten hetzelfde reageren op wolvengeluid als op dat van
schapen wijt Weterings aan de geringe aantallen herten in het
park tijdens het experiment. 'De verschillen waren daardoor
niet significant.' Door die geringe aantallen was bovendien
geen onderscheid te maken tussen reeën, damherten en
edelherten. Daarvoor is meer onderzoek nodig naar het effect
van de wolf op het gedrag van groot wild.

**Bij wilde zwijnen en herten ebt de schrik na een
paar weken weg.**

Stress

Weterings pleit sowieso voor meer en gecoördineerd onderzoek
naar het effect van de wolf op groot wild op de Veluwe. 'Niet
alleen het geluid van wolven, maar ook de aanwezigheid zelf
kan de populatie van prooidieren naar beneden brengen. Stress
door die aanwezigheid kan ervoor zorgen dat er minder jongen
worden geboren. Los van het feit dat er af en toe dieren
worden opgegeten.'